

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ion Guzun,

Judecători – Liliana Catan, Dumitru Mardari, Oleg Sternioală și Iurie Bejenaru, a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Botnaru Ion în numele inculpatului Bocancea Ghenadie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți din 28 iulie 2011 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală, în privința inculpatului

Bocancea Ghenadie Vasile, născut la 01 septembrie 1986, originar din s. Elizaveta, mun. Bălți, domiciliat în mun. Chișinău, str. Albișoara 14 ap. 47.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 15.04.2011 pînă la 28.07.2011;*
2. *Instanța de apel de la 08.09.2011 pînă la 09.11.2011;*
3. *Instanța de recurs de la 24.05.2012 pînă la 18.09.2012;*
4. *Instanța de apel de la 17.10.2012 pînă la 23.12.2015;*
5. *Instanța de recurs de la 30.03.2016 pînă la 28.06.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 28 iulie 2011, Bocancea Ghenadie a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, fără privarea dreptului de a exercita o anumită activitate sau a ocupa o anumită funcție.

În temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei fixate prin hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2009, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, începînd cu 28 iulie 2011, deducîndu-se durata arestului preventiv de la 11 aprilie 2011 pînă la 28 iulie 2011.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Bocancea Ghenadie, la 03.12.2010, pe la orele 14:00, venind la domiciliul cet. Malarciuc Maria amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți, sub pretextul că are probleme cu poliția rutieră care i-a arestat camionul încărcat cu lemne a primit de la ea bani în sumă de 600 lei cauzîndu-i astfel, daune în proporții considerabile.

Tot el, la sfîrșitul lunii decembrie 2010, acționînd cu intenție directă și urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, venind la domiciliul cet. Nedelea Dumitru Serghei amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că are probleme cu poliția rutieră care i-a arestat camionul încărcat cu lemne a primit de la el bani în sumă de 600 lei cauzîndu-i astfel daune în proporții considerabile.

Tot el, la sfîrșitul lunii decembrie 2010, acționînd cu intenție directă și urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, venind la domiciliul cet. Gnida Maria amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că are probleme cu poliția rutieră, care i-a arestat camionul

încărcat cu lemne a primit de la ea bani în sumă de 900 lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile.

Tot el, la 28.12.2010, aproximativ la orele 18:00, acționând cu intenție directă și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor alte persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, venind la domiciliul cel Balan Viorica Anton amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că-i va aduce lemne de foc, a însușit de la ea bani în sumă de 600 lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile.

Tot el, la 28.12.2010, acționând cu intenție directă și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, venind la domiciliul cet. Rusu Gheorghe și Burlac Viorica amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că are probleme cu poliția rutieră care i-a arestat camionul încărcat cu lemne a primit câte 400 lei de la fiecare, în sumă totală 800 lei, cauzându-le astfel daune în proporții considerabile.

Tot el, la 30.12.2010, aproximativ la orele 19:00, acționând cu intenție directă și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, venind la domiciliul cet. Azarov Tatiana amplasat în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că are probleme cu poliția rutieră care i-a arestat camionul încărcat cu lemne a primit de la ea bani în sumă de 650 lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile.

Tot el, la 03.12.2010, aflându-se la în satul Elizaveta, mun. Bălți sub pretextul că pleacă să procure lemne pentru vânzarea ulterioară a acestora, a însușit de la cet. Fîntînă Viorel un lăntișorul din aur cu proba 585 și masa de 8.04 gr., în valoare de 5700 lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile.

3. Inculpatul și avocatul său, Dogotari Ian, au declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care procesul penal să fie încetat, pe motivul împăcării părților.

Apelanții au specificat că, daunele cauzate nu constituie proporții considerabile, mai mult ca atît, părțile vătămate l-au iertat pe inculpat și s-au împăcat, astfel acțiunile acestuia urmează să fie reîncadrate din prevederile alin. (2), lit. c) a art. 190 Cod penal, în prevederile alin. (1) a art. 190 Cod penal și să fie încetat procesul penal pe motivul împăcării părților.

La data de 22.10.2011, avocatul Ian Dogotari în interesul inculpatului a depus apel suplimentar, prin care și-a modificat cerința, solicitînd admiterea apelului, casarea totală a sentinței Judecătoriei Bălți din 28.07.2011, rejudicarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie reîncadrate acțiunile inculpatului în baza alin. (1) art. 190 Cod penal, cu încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților.

În motivarea apelului suplimentar a indicat că, nu este de acord cu pedeapsa aplicată clientului său, consideră că instanța de fond nu a examinat obiectiv și deplin probele acumulate în dosar și în special cele prezentate de către partea apărării, fapt care a dus la adoptarea și pronunțarea unei sentințe ilegale și neîntemeiate.

Instanța de fond a condamnat acțiunile inculpatului conform alin. (2) art. 190 Cod penal, reieșind doar din probele acuzării, ignorînd în totalitate probele apărării, mai cu seamă cererile părților vătămate de încetare a procesului penal în privința inculpatului, din motiv că pagubele le-au fost restituite, pretenții față de inculpat nu au, iar pagubele ce le-au fost cauzate nu constituie pentru ei proporții considerabile.

Astfel, în asemenea situație acțiunile inculpatului urmau a fi reîncadrate în baza alin. (1) a art. 190 Cod penal.

Astfel, luând în considerație poziția tuturor părților vătămate vis-a-vis de faptul că daunele cauzate nu constituie proporții considerabile pentru ele, mai mult ca atât faptul că, acestea l-au iertat și s-au împăcat cu Bocancea Ghenadie, urmează acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile alin. (2) lit. c) a art. 190 Cod penal în prevederile alin.(1) ale aceluiași articol și să fie încetat procesul penal pe motivul împăcării părților.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2011, a fost admis apelul inculpatului Bocancea Ghenadie și avocatul său, Dogotari Ian, casată parțial sentința, cauza rejudecată și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Inculpatul Bocancea Ghenadie Vasile, a fost declarat vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, în ședința instanței de apel apărătorul Dogotari Ian, a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului Bocancea Gh. de pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal și încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților. În sprijinul acestui demers a prezentat un set de declarații, cereri și tranzacții de împăcare.

Din declarațiile părților vătămate Rusu Gh., Bălan V., Azarov T., Nedelea D., Gnida M., Malarciuc M., Fîntînă V. și Burlac V., rezultă că le-a fost reparată dauna cauzată prin infracțiune, care nu prezintă proporție considerabilă, careva pretenții față de inculpat nu au, s-au împăcat cu ultimul.

Din tranzacțiile de împăcare, semnate de părțile vătămate, inculpat și apărător, se confirmă voința neviciată a părților de a se împăca și acceptarea efectelor ce vor surveni, prevăzute de art. 109 Cod penal și 332 Cod de procedură penală.

Semnăturile de pe actele descrise sunt legalizate de către secretarul CS Elizaveta, mun. Bălți, Noroc V., fiind semnate și aplicate sigilii.

Instanța de apel a considerat necesar de a reîncadra acțiunile inculpatului din prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece în ședința instanței de apel au fost prezentate suficiente probe, conform cărora părțile vătămate confirmă că dauna materială ce le-a fost cauzată nu este considerabilă, iar dreptul de a aprecia mărimea daunei cauzate îi aparține prioritar proprietarului bunului dobîndit ilicit.

În atare împrejurări, în lipsa indicelui calificativ, cauzarea de daune în proporții considerabile, instanța de apel încadrează acțiunile inculpatului în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal - dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

În consecință, instanța de apel a conchis că procesul penal în cauza lui Bocancea Ghenadie privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, urmează a fi încetat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a relatat că, în instanța de fond părțile vătămate Fîntînă V. (f.d.194), Azarov T. (f.d.197), Russu Gh. (f.d.199), Bălan V. (f.d.200), Burlacu V. (f.d.201), Nedelea D. (f.d.202), au declarat că pentru ei prejudiciul cauzat la moment este considerabil, iar instanța de apel nu a avut nici un temei legal de a considera prejudiciul cauzat ca unul neconsiderabil.

Setul de declarații, cereri și tranzacții de împăcare, prezentate în instanța de apel de către apărătorul Dogotari I., nu au valoare juridică din motiv că nu au fost autentificate și legalizate în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Totodată, a indicat că este ilegală decizia instanței de apel și în latura încetării procesului penal, deoarece conform prevederilor art. 109 Cod penal - împăcarea este personală.

Astfel, reieșind din faptul că tranzacțiile de împăcare, prezentate în instanța de apel de către apărătorul Dogotari I., nu au valoare juridică din motivele expuse, nici nu pot fi considerate ca fiind expunerea personală a voinței fiecărei părți vătămate în parte.

Luând în considerație cele expuse a menționat că, în ședința de judecată a instanței de fond vinovăția inculpatului Bocancea Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost dovedită integral prin totalitatea de probe administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 septembrie 2012, a fost admis recursul ordinar al procurorului, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 313), nu a consemnat probele de la f. d. 116-127 și „materialele cauzei”, „declarațiile părților vătămate”, la care se referă în descriptivul deciziei sale, și inclusiv pe care își întemeiază soluția adoptată.

Deci, instanța de apel nu a asigurat accesul părților în egală măsură la verificarea tuturor probelor în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, și-a întemeiat concluziile sale pe probe cercetate de către prima instanță, cât și pe probe suplimentare, cercetate pentru prima dată din oficiu în instanța de apel, fără a le verifica în ședința de judecată, acestea nefiind reflectate în procesul verbal al ședinței de judecată.

Totodată, instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a analizat în coroborare toate probele consemnate în procesului-verbal al ședinței de judecată, în special nu s-a pronunțat asupra dovezilor invocate de procuror cum ar fi cele de la f.d. 194, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204 (f.d. 314), nu și-a motivat soluția de a respinge a acestor probe, nu a analizat și apreciat divergențele conținute în depozițiilor părților vătămate depuse în fața primei instanțe și a instanței de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul comun al avocatului Ian Dogotari și a inculpatului Bocancea Ghenadie precum și apelul suplimentar al avocatului Ian Dogotari cu menținerea sentinței fără modificări.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, precum și privitor la încadrarea acțiunilor inculpatului Bocancea Ghenadie în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În acest sens, instanța de fond întemeiat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate Blana Viorica Anton (f.d. 55); declarațiile părții vătămate Burlac Victoria (f.d.71 A); declarațiile părții vătămate Rusu Gheorghe (f.d.70 A); declarațiile părții vătămate Azaraf Tatiana (f.d.87); declarațiile părții vătămate Fîntîna Viorel (f.d.7-8); cererea lui Malarciuc Marina din 11.03.2011 (f.d. 3); cererea lui Nedelea Dumitru din 11.03.201 1 (f.d. 25); cererea lui Gnida Maria din 11.03.2011 (f.d. 39); cererea lui Balan Viorica din 11.03.2011 (f.d. 51); denunțul lui Rusu Gheorghe din 14.03.2011 (f.d. 65); cererea lui Azaraf Tatiana din 11.03.2011 (f.d. 84); proces-verbal de confruntare din 24.03.2011 dintre Bocancea Ghenadie și Malarciuc Marina; proces-verbal de confruntare din 24.03.2011 dintre Bocancea Ghenadie și Balan Viorica (f.d. 61-62); proces-verbal de confruntare din 24.03.2011 dintre Bocancea Ghenadie și Rusu Gheorghe (f.d. 78-79); proces-verbal de confruntare din 24.03.2011 dintre Bocancea Ghenadie și Burlac Viorica (f.d. 80); cererea lui Fîntîna Viorel din 05.04.2011 (f.d.3); proces-verbal de confruntare din 12.04.2011 dintre Bocancea Ghenadie și Fîntîna Viorel (f.d. 18-21, V. II).

Astfel, din declarațiile părților vătămate date în instanța de fond, precum și din celelalte probe scrise prezente pe cauză rezultă cu certitudine că, Bocancea Ghenadie a intrat în posesia obiectelor pătimitilor, dobîndindu-le prin înșelăciune și abuz de încredere, de altfel, în apelul suplimentar, depus de avocat în interesul inculpatului, indicînd că inculpatul recunoaște vina, totodată aceasta fiind confirmat în cadrul ședinței instanței de apel.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

De asemenea, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a constatat că fapta este comisă de către Bocancea Ghenadie în stare de recidivă periculoasă (condamnat prin sentința judecătoreiei Bălți din 26.12.2005 pentru infracțiune gravă f.d.96 V-II), și în atare circumstanțe corect a stabilit că întru executarea scopului pedepsei penale este oportună aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, iar reieșind din stare de recidivă și cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

La opinia instanței de apel, pedeapsa este stabilită cu respectarea prevederilor legale, este echitabilă faptei infracționale săvîrșite, este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, instanța de apel a considerat că, va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Bocancea Ghenadie.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de fond incorect nu a aplicat în privința inculpatului pedeapsa complementară prevăzută de legea penală, aceasta fiind o pedeapsă complementară obligatorie, fiind posibil de exclus doar cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, adică în prezența circumstanțelor atenuante excepționale, care la caz nu au fost stabilite, însă ținînd cont de prevederile art. 410 alin. (1), neagravarea situației în propriul apel, instanța de apel a casat sentința în acest sens.

Nu poate fi reținut argumentul apelanților, că părțile vătămate au indicat că prejudiciul adus nu este considerabil și deci urmează a fi recalificate acțiunile inculpatului din prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la alin. (1) al aceluiași articol, astfel, în cadrul urmăririi penale la efectuarea confruntărilor cît și în ședința instanței de fond, părțile vătămate au indicat că la momentul comiterii infracțiunii,

prejudiciul cauzat era considerabil, totodată declarațiile de împăcare semnate de părțile vătămate, fiind datate cu 18.10.2011, adică după finisarea examinării cauzei în instanța de fond, nefiind obiect al cercetării judecătorești în prima instanță, fapt ce exclude posibilitatea, împăcării în instanța de apel.

În susținerea poziției calificării corecte a acțiunilor inculpatului anume pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, instanța de apel a indicat că, acțiunile făptuitorului au inclus în sine toate elementele: obiectul material al infracțiunii de escrocherie, latura obiectivă care se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

La încadrarea juridică a infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda prin care se prezintă înșelăciunea sau abuzul de încredere. Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, ceea ce a avut loc în cazul din speță, părțile vătămate fiind nevoite de a depune la organul de drept cererile cu privire la acțiunile inculpatului Bocancea Ghenadie.

Ținând cont de cele expuse supra, instanța de apel a indicat că, nu poate fi admisă solicitarea apelanților de încetare a procesului penal pe motivul împăcării părților, astfel, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor grave, iar conform art. 109 Cod penal - împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din partea specială al Codului penal precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

La fel, procesul penal în privința inculpatului nu poate fi încetat nici în baza prevederilor art. 276 Cod de procedură penală, astfel cum că, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) Cod penal, nu cade sub incidența acestui articol.

Nu a reținut nici argumentul apelanților în vederea faptului că, instanța de fond la emiterea sentinței de condamnare a lui Bocancea Ghenadie a luat în considerație doar probele și argumentele aduse de către acuzare deoarece, acesta a fost înaintat reieșind din nemulțumirea părții apărării cu hotărârea emisă, mai mult ca atât, inculpatul Bocancea Ghenadie a recunoscut vinovăția.

Cu referire la motivul invocat de apelanți că, din dispozitivul sentinței rezultă că inculpatul a fost condamnat la 11 mai 2011, iar sentința a fost pronunțată la data de 28.07.2011, instanța de apel a remarcat că în dispozitivul sentinței instanței de fond este indicat termenul de arest, care urmează a fi inclus în termenul executării pedepsei și anume din 11.04.2011, dar nu cum indică apelanții din 11.05.2011, totodată pînă la data pronunțării sentinței 28.07.2011.

8. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, avocatul Botnaru Ion în numele inculpatului Bocancea Ghenadie, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 12), 16) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu apreciere a probelor, încălcări procedurale precum că, în procesul-verbal al ședinței de judecată nu au fost consemnate probele (din materialele cauzei - declarațiile părților vătămate) la care se referă în descriptivul deciziei sale, ori instanța de apel nu a asigurat accesul părților în egală măsură astfel fiind încălcat principiul contradictorialității și egalității armelor în proces penal; pe parcursul judecării cauzei, completul de judecată a fost modificat, fapt ce urma a fi adus la cunoștință inculpatul; instanța nu a luat în considerație

circumstanțele atenuante (repararea benevolă a pagubei pricinuite, caracterizarea pozitivă, căsătorit, are la întreținere un copil minor, este unicul întreținător al familiei). Totodată apărarea mai invocă că, a fost lipsită de posibilitatea de a se expune poziția sa în cadrul dezbaterilor judiciare și în replică, fapt consemnat în proces-verbal al ședinței.

8.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Botnaru Ion în numele inculpatului Bocancea Ghenadie, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece argumentele expuse în recurs au constituit obiect de discuție în instanța de apel. Totodată, procurorul reține că temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare și motivele invocate nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu cașarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penale au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În prezenta cauză, Colegiul lărgit constată, că și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazurile

cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către apărare, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Colegiul penal lărgit menționează că, conform prevederilor art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Avînd în vedere prevederile legale supra citate, jurisprudența CtEDO și practica judiciară, Colegiul penal constată, că instanța de apel nu s-a conformat acestora la judecarea cauzei în ordine de apel.

Astfel, analizînd materialele dosarului și, în special, procesul-verbal al ședinței instanței de apel și decizia atacată, Colegiul penal constată, că instanța de apel nu a consemnat probele în procesul-verbal al ședinței, la care se referă în descriptivul deciziei (f.d. 13, vol. IV), și inclusiv pe care își întemeiază soluția adoptată, ori prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 septembrie 2012, acest argument a stat la baza casării deciziei instanței de apel și transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Totodată, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

În așa mod, instanța de apel în hotărîrea pronunțată a reținut probe fără a le verifica în ședința a instanței de apel, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal.

Astfel, reieșind din conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor și probelor invocate de către partea apărării, nu a indicat motivele pentru care a respins argumentele apărării despre audierea părților vătămate pentru a confirma tranzacția de împăcare cu voința lor între ei. Mai mult, apărătorul, în caz de admitere audierii părților vătămate s-a obligat să asigure prezența lor, însă instanța de apel a respins demersul înaintat (f.d. 214, vol. III).

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, contrar prevederilor art. 377 Cod de procedură penală, nu au fost anunțate dezbaterile judiciare care constau din cuvîntările procurorului, părților vătămate, inculpatului și apărătorului inculpatului, ce constituie o eroare de drept procesual penală.

Astfel, Colegiul penal constată că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost admise erori de drept, iar din examinarea coroborată a materialelor cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept care au duș la admiterea apelului procurorului. Acest viciu se exprimă prin modul de percepție și analiză a materialului probator al cauzei, iar decizia atacată prezintă deficiențe sub aspectul motivării, ea nesatisfăcînd cerințele stipulate în art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, de aceea potrivit art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs

conchide asupra cașării hotărîrii atacate și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de avocatul Botnaru Ion în numele inculpatului Bocancea Ghenadie, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală, în privința lui ***Bocancea Ghenadie Vasile*** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțarea integrală la **26 iulie 2016**

Președinte:

Ion Guzun

Judecători:

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru